

Εσύ, τι ελαιοόλαδο έχεις;

Τέλος στη νοθεία του ελληνικού ελαιοόλαδου με το καινοτόμο έργο για τον Ισοτοπικό Προσδιορισμό Γεωγραφικής Προέλευσης (OliveOil-ID) της GAIA ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

Στο πλαίσιο του έργου «Συνεργατικοί Σχηματισμοί Καινοτομίας/ΣΣΚ», η GAIA ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ, σε συνεργασία με την ΑΞΙΟΝ Αγροτική, συνεταιρισμούς παραγωγής ελαιοόλαδου από τη Μυτιλήνη και την Κρήτη και το Εργαστήριο Φυτικής Παραγωγής του Πανεπιστημίου Πατρών, προχωρούν από κοινού στη δημιουργία και εφαρμογή ενός Ολοκληρωμένου Συστήματος Γεωγραφικής Ικνηλασιμότητας Ελαιοόλαδου.

Ο στόχος του έργου OliveOil-ID, είναι η ανάπτυξη του πρώτου χάρτη ισοτοπικού και στοιχειακού αποτυπώματος για το ελληνικό ελαιοόλαδο. Με τη σταδιακή ανάπτυξη του χάρτη και την καταγραφή δεδομένων, θα παρέχονται ασφαλείς πληροφορίες προς τους καταναλωτές, σχετικά με την προέλευση του ελαιοόλαδου που αγοράζουν, ενώ, παράλληλα, προστατεύεται ο κόπος των παραγωγών, έναντι πρακτικών αθέμιτου ανταγωνισμού.

Το έργο θα πραγματοποιηθεί σε δύο φάσεις. Στην πρώτη φάση, η GAIA ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ, ως φορέας αρωγός, θα πραγματοποιήσει τις απαραίτητες ενέργειες συντονισμού και προετοιμασίας μέσα από κατάλληλες εκπαιδεύσεις προς τα μέλη-συνεταιρισμούς ενώ, στη δεύτερη φάση, τα μέλη του σχηματισμού, σε συνεργασία με το εργαστήριο του Πανεπιστημίου, θα προχωρήσουν στην αποτύπωση των πρώτων πειραματικών δεδομένων. Το αποτέλεσμα θα είναι να αναπτυχθεί στην ελληνική επικράτεια ο πρώτος χάρτης ισοτοπικού αποτυπώματος που θα επιτρέπει την ταυτοποίηση της γεωγραφικής προέλευσης του ελαιοόλαδου.

Γιάννης Μαυρουδής

Διευθύνων σύμβουλος, GAIA ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

Από την αρχή του εγχειρήματος της GAIA ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ, ο τομέας του ελαιοόλαδου αποτέλεσε στρατηγική μας προτεραιότητα, καθώς είναι αδιαμφισβήτητη η σημασία του για τον εθνικό αγροδιατροφικό κλάδο, αλλά και ευρύτερα για την οικονομία της υπαίθρου και την πολιτιστική μας ταυτότητα. Αποφασίσαμε, λοιπόν, να αναλάβουμε πρωτοβουλία μέσω του έργου OliveOil-ID, ώστε να ενισχύσουμε την προστασία του εμβληματικού αυτού προϊόντος και ταυτόχρονα όσους το παράγουν, τις οικογένειές τους και τους τελικούς καταναλωτές. Είναι γεγονός ότι η διαδρομή ενός προϊόντος από το χωράφι στο ράφι μπορεί να γίνει τόσο περίπλοκη, που να οδηγήσει τελικά στην παραπλάνηση του καταναλωτή, όσον αφορά την πραγματική προέλευση του ελαιοόλαδου που αγοράζει.

Το συγκεκριμένο έργο έρχεται να απαντήσει στην ανάγκη του καταναλωτή να γνωρίζει τι ελαιοόλαδο έχει, αναπτύσσοντας τον πρώτο χάρτη ταυτοποίησης της γεωγραφικής προέλευσης του ελαιοόλαδου. Η διαδικασία αυτή θα επιτρέψει τον προσδιορισμό της γεωγραφικής ζώνης στην οποία έχει παραχθεί ένα ελαιοόλαδο καταπολεμώντας έτσι πρακτικές νοθείας και παραπλάνησης του καταναλωτικού κοινού.

Το νέο εργαλείο προσδιορισμού της γεωγραφικής προέλευσης, βασισμένο στη δύναμη της επιστημονικής γνώσης και της τεχνολογικής καινοτομίας, θα αποτελέσει ένα όπλο για τους παραγωγούς που είναι οργανωμένοι κάτω από την ομπρέλα αγροτικών συνεταιρισμών και Οργανώσεων Πα-

ραγωγών, αφού θα τους επιτρέψει να προστατεύσουν το προϊόν τους, ενισχύοντας το brand name του. Θεωρούμε, επίσης, ότι είναι πολύ σημαντικό τα αναπτυξιακά βήματα στον αγροδιατροφικό τομέα να γίνονται συντεταγμένα μέσα από συλλογικά σχήματα παραγωγής, αξιοποιώντας ταυτόχρονα γέφυρες ανάπτυξης συνεργασιών σε διαπεριφερειακό επίπεδο με τη μορφή του Cluster. Με αυτόν τον τρόπο, δίνεται η δυνατότητα να συνεργαστούν συνεταιρισμοί και παραγωγοί από διαφορετικά σημεία της χώρας, για την από κοινού επίλυση προβλημάτων και την ανάπτυξη στρατηγικής διείσδυσης σε νέες αγορές.

Οι καταναλωτές στην παγκόσμια αγορά τροφίμων θέλουν πλέον να γνωρίζουν περισσότερα για τα τρόφιμα που αγοράζουν. Έτσι, λοιπόν, όσο γρηγορότερα κινηθούμε και

όσο περισσότερα καινοτόμα εργαλεία αξιοποιήσουμε, τόσο καλύτερη θέση θα κερδίσει το ελαιοόλαδο μας στα ράφια του εξωτερικού. Ήδη οι εξαγωγές ελληνικού τυποποιημένου ελαιοόλαδου εμφανίζουν αυξητική τάση στη μεγαλύτερη και πιο ώριμη αγορά του κόσμου, αυτή των ΗΠΑ.

Στη GAIA ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ, οραματιζόμαστε την επόμενη μέρα της αγροδιατροφής, εισάγοντας καινοτόμες προσεγγίσεις βασισμένες στη δύναμη της γνώσης και της τεχνολογίας, με γνώμονα πάντα την υποστήριξη και προστασία των Ελλήνων παραγωγών, την ενίσχυση του αγροτικού μας τομέα και την ασφάλεια του καταναλωτή.

Άγγελος Πατάκας

Καθηγητής Τμήματος ΔΕΑΠΤ, διευθυντής Εργαστηρίου Φυτικής Παραγωγής Πανεπιστημίου Πατρών

Η παραγωγή υψηλής ποιότητας προϊόντων είναι στενά συνδεδεμένη με μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, λόγω ιδιαίτερων χαρακτήρων στο γενετικό υλικό (γηνεείς συνήθως ποικιλίες) με βάση τις επικρατούσες εδαφοκλιματικές συνθήκες ή/και την αναπτυχθείσα από πλείυρας παραγωγών τεχνολογία κατά την παραγωγική διαδικασία. Τα προϊόντα αυτά φέρονται στο εμπόριο ως Προϊόντα Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) ή/και Προϊόντα Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ), έχοντας αποκτήσει αναγνωσιμότητα και συνεπώς υψηλότερη προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα υπόλοιπα ομοειδή προϊόντα.

Επίσης, είναι γνωστό σε όλους το πρόβλημα των ανεξέλεγκτων εισαγωγών ποιοτικά υποδεέστερου ελαιοόλαδου το οποίο «βαπτίζεται» και διατίθεται στην αγορά αφενός ως ελληνικό, αφετέρου ως προερχόμενο από τις συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές της χώρας. Η αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος επιτυγχάνεται μέσω της ανάπτυξης ειδικών αναλυτικών τεχνικών, που θα επιτρέψουν τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των προϊόντων, με βάση την προέλευσή τους. Προς την κατεύθυνση αυτή, αναμένεται να συμβάλει και η αναληφθείσα ερευνητική πρωτοβουλία, η οποία στοχεύει στην ταυτοποίηση της γεωγραφικής προέλευσης του παραγόμενου στις παραπάνω περιοχές ελαιοόλαδου, με τη χρήση της μεθόδου σταθερών ισοτόπων.

Η εν λόγω μέθοδος (η οποία εφαρμόζεται στο Εργαστήριο Φυτικής Παραγωγής του Πανεπιστημίου Πατρών) βασίζεται στο ότι η αναλογία σταθερών ισοτόπων ενός προϊόντος προερχόμενου από μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή είναι μοναδική και χαρακτηριστική της προέλευσής του, αποτελώντας το ισοτοπικό του αποτύπωμα (isotopic fingerprint). Η εξεύρεση συγκεκριμένων, για κάθε εξεταζόμενο προϊόν, τιμών ισοτοπικών λόγων (ισοτοπικό αποτύπωμα), αποτελεί συνεπώς ένα ακριβές και αξιόπιστο εργαλείο, δυνάμενο να χρησιμοποιηθεί για τον έλεγχο, τη διακρίβωση και την πιστοποίηση της γεωγραφικής του προέλευσης.

Έτσι, επιτυγχάνεται η εξάλειψη του προβλήματος των «ελληνοποιημένων», προστατεύονται και ενισχύονται τα ποιοτικά ελληνικά προϊόντα και διασφαλίζεται η βιωσιμότητα της πρωτογενούς αγροτικής παραγωγής και η συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στα κέντρα παραγωγής.